

V Českých Budějovicích 31. 5. 2023

Milí přátelé,

zdravíme Vás. Je nám radostí, že se můžeme spolu opět spojit tímto způsobem.

Květen už vystřídal červen a těšíme se a doufáme, že bude teplejší a stálejší než květen. Velké změny v počasí i výrazné teplotní rozdíly neprospívají příliš přírodě, ale ani nám lidem. Nebo je někdo mezi vámi, kdo si libuje, když jeden týden je chladné a deštivé počasí a hned další den nato je horko a naopak? Byly snad takové výkyvy i za Vašeho mládí?

Příroda v červnu přináší našim smyslům pravé potěšení. Nebo snad ne? Nepřitahovaly Váš pohled různé krásně rozkvetlé stromy a keře, nebo květiny na loukách či na krajích cest? Vždyť tu se rdí kohoutek nebo nás svými hlavičkami láká kominíček, o kousek dál se cudně kývají košilky, vše žlutě probleskává pryskyřník a tu a tam okolní dění pozorují kopretiny, ať už jednotlivě nebo v trsech a do toho neslyšně vše doprovází zvonek. A samozřejmě různé traviny jako psárka, bojínek či jílek si také říkají o naši pozornost. Kdo z vás někdy neutrhl nějakou tu trávu a nedal si její, zvláště u mladé rostlinky, sladký konec do úst? Anebo u takového bojínku se strhne květ a zůstane po něm drsné stéblo, které se krásně zaplétá do vlasů... Pamatujete si, dělali jste to také? Takový svízel přítula, co jsme se ho naházeli na oblečení druhých a pak se smáli do dlaní. Na jaká jiná podobná alotria s kytkami si vzpomenete, koho jste takhle rádi škádlili?

Nu, možná namítnete, že v červnu už louky bývají často posečené, ale kytky si vyrostou, kde chtějí, a tak již zmiňované luční kvítí můžeme vidět v sadech a parcích, na trávnících apod, a to na vesnici i ve městě. A hlavně náš pohled přitahují i různá drobná kvítka jako bouřka, hluchavka, mochna husí a samozřejmě sedmikrásky. Ale na své si nepřijde jen zrak, ale také čich. Schválně, když zavřete oči a v duchu se přenesete na známou zahradu, louku, do parku, nepřipomene se vám nějaká vůně? Anebo na

jaké krásně vonící květiny ze zahrádky, z louky nebo i z lesa si vzpomenete? Možná jste se mnozí zabývali tím, jaké rostlinky jsou jedlé či dokonce léčivé, až vás z toho svrbí dlaně a připomene se jejich chuť a příjemný nebo nepříjemný, ale určitě blahodárný účinek na lidské tělo. Co jsme se jen jako děti najedli listů šťovíku. Jaké jiné kytky se dají jíst přímo na louce? To je skoro až k neuvěření, co jedlých a léčivých kytiček nám dal dobrý Bůh. Vždyť jen po čem všem léčivém šlapeme a vytrháváme na záhonech jako plevel. Můžeme jmenovat spolu – řebříček, vlaštovičník, bršlice kozí noha, kokoška pastuší tobolka, pětour a dále kontryhel, jitrocel, jetel a mnoho již dříve jmenovaných. Vlastně, jen málo je neužitečných a vyloženě jedovatých. Musíme obdivovat všechny ty, kterým Pán Bůh dal dar rozeznat bylinky a rostlinky, trhají je v pravý čas a umí jimi pomoci a dělat různé čaje, tinktury, koupele či masti a předávají tuto moudrost dál. Patřili jste též mezi ně? Anebo se Vám vynoří příjemné vzpomínky na blízké a z rodiny anebo sousedy, třeba na voňavý lipový čaj, ale i hojivý heřmánek, řapík, uklidňující třezalku a další?

Rostliny k léčení využívali lidé od nepaměti, svědčí o tom nálezy ze starověku i středověku. Již v Bibli jsou prvopočátky využívání rostlin a léčivých bylin. Ať už kolébkou léčby bylinkami je starý Egypt nebo Sumerská říše, původem všeho je Stvořitel nebe i země. A tak můžeme Boha chválit a děkovat mu za všechno bohatství, co můžeme využívat, ať je to ovoce, zelenina, víno, brambory, obilí, luštěniny, koření nebo právě léčivé byliny. Sv. Jan od Kříže v komentáři ke své Duchovní písni dosvědčuje: „Bůh stvořil všechny věci s velkou snadností a krátkostí a zanechal v nich jakousi stopu toho, čím je, nejen tím, že jim dal bytí z ničeho, nýbrž i že je obdaroval nesčetnými půvaby a schopnostmi, když je zkrášlil obdivuhodným řádem a dokonalou závislostí, jakou mají jedny na druhých.“ Věřte, že jako jsou rostliny užitečné a krásné, a pro přírodu je každá důležitá, tak také každý člověk je krásný a výjimečný. Náš dobrý Bůh Vás povolal k životu, je s Vámi a jste pro něj důležitý/ důležitá.

Milí přátelé, pro dnešek se s Vámi loučíme.

S pozdravem a v modlitbách

Iva Hojková, vedoucí Diecézního centra pro seniory
&
Otec Tomas van Zavrel

Příloha 1: Poznáte, ke které rostlině patří tyto lidové názvy? Ty vznikaly mezi lidmi spontánně, dědily se z generace na generaci a mívají různou podobu dle regionu.

Babské ucho – a) mařinka vonná b) šalvěj lékařská c) máta peprná

Hadí mlíčí – a) blatouch bahenní b) vlaštovičník větší c) smetanka lékařská

Slzičky Panny Marie – a) hvozdík kropenatý b) brutnák lékařský c) jehlice trnitá

Husí nožky – a) pryšec chvojka b) lopuch plstnatý c) pryskyřník prudký

Kominíček – a) rozrazil klasnatý b) krvavec toten c) šušarda klasnatá

Bouřka nebo také **bezekvítek** – a) rozrazil rezekvítek b) vřes obecný c) pomněnka rolní

Správné odpovědi: b), b), a), c), b), a)

Příloha 2:

Chvalozpěv stvoření (Píseň bratra Slunce) od sv. Františka z Assisi

Nejvyšší, všemocný, dobrý Pane,
Tobě bud' chvála, sláva, čest a všechno dobrořečení.
Patří Tobě jedinému, Nejvyšší, a žádný člověk není hoden vyslovit Tvé jméno.

Ať Tě chválí, můj Pane, všechno, co jsi stvořil,
zvláště pak bratr slunce, neboť on je den a dává nám světlo,
je krásný a září velkým leskem, vždyť je, Nejvyšší, Tvým obrazem.

Ať Tě chválí, můj Pane, sestra luna a hvězdy,
stvořils je na nebi jasné, vzácné a pěkné.

Ať Tě chválí, můj Pane, bratr vítr a vzduch i oblaka, jasná obloha i každé
počasí, kterým živiš své tvory.

Ať Tě chválí, můj Pane, sestra voda,
která je velmi užitečná, pokorná, vzácná a čistá.

Ať Tě chválí, můj Pane, bratr oheň, kterým osvětluješ noc,
a on je pěkný, příjemný, mocný a silný.

Ať Tě chválí, můj Pane, naše sestra matka země, která nás živí a slouží nám
a rodí rozličné plody s pestrými květy a trávou.

Ať Tě chválí, můj Pane, Ti, kdo odpouštějí pro Tvou lásku
a snášejí nemoci a soužení.

Blaženi Ti, kdo je snesou v pokoji, neboť Ty, Nejvyšší, dáš jim korunu.

Ať Tě chválí, můj Pane, naše sestra smrt těla,
žádný živý člověk jí nemůže uniknout.

Běda těm, kdo zemřou v smrtelných hříších.

Blaze těm, které nalezne spojeny s Tvou nejsvětější vůlí,
neboť druhá smrt jim neublíží.

Chvalte mého Pána, dobrořečte a děkujte mu a služte mu s velikou pokorou.